

Ocak ayında bütçe fazla verdi.

2017'nin ilk ayında merkezi yönetim bütçe gelirleri yıllık bazda %25,8 ile güçlü bir artış kaydetmiştir. Bu dönemde, bütçe harcamalarındaki artış %11,3 düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylece, Ocak ayında bütçe 11,4 milyar TL fazla vermiştir.

Vergi gelirleri hızlı arttı.

Ocak ayında bütçe gelirlerindeki hızlı artışta büyük ölçüde vergi gelirlerindeki yükseliş etkili olmuştur. Bu dönemde, dahilde alınan katma değer vergisi (KDV) ve özel tüketim vergisi (ÖTV) yıllık bazda %20 civarında artış kaydederken, ithalde alınan KDV de %40'ın üzerinde yükselmiştir. Böylece, vergi gelirlerindeki artışın %63'ü bu üç vergi kaleminden elde edilmiştir.

Yeni yıl ile birlikte maktu vergilerde yapılan değişikliklerin etkisi ile harçlardan elde edilen gelirlerin bütçe gelirlerine katkısı da önemli ölçüde artmıştır. Geçtiğimiz yıl Ocak ayında toplam bütçe gelirlerindeki artışa yalnızca 0,13 puan katkı yapan bu kalemin 2017 yılında sağladığı katkı 1,6 puan olmuştur. Gelir ve kurumlar vergisinin ise toplam vergi gelirlerine katkısı görece düşük düzeyde kalmıştır.

Öte yandan, Ocak ayında özelleştirme gelirleri bütçeyi olumlu etkilemiştir. Bu dönemde bütçeye kaydedilen 4,2 milyar TL'lik özelleştirme geliri bütçe gelirlerindeki toplam artışa 4,6 puan katkı yapmıştır.

Bütçe harcamaları...

Ocak ayında bütçe harcamalarındaki artışta personel giderleri ile cari transferler etkili olmuştur. Bu dönemde, personel harcamaları yıllık bazda %9,3, cari transferler %14,2 oranında artmıştır. Böylece, bütçe harcamalarındaki artışın %76'sı bu iki kalemden kaynaklanmıştır. Sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri cari transfer harcamalarının en büyük bölümünü oluşturmaktadır.

Beklentiler

Vergi artışlarının 2017 yılının ilk ayında toplanan vergi gelirlerini olumlu etkilediği görülmektedir. Öte yandan,

Alt Kalemlerin Bütçe Gelirlerine Katkısı*

	%Δ	% puan
Merkezi Yönetim Gelirleri	25,8	25,8
1-Vergi Gelirleri	22,0	18,7
a-Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	13,6	2,8
b-Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	24,1	1,5
c-Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	19,9	8,2
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi (KDV)	19,7	2,9
Özel Tüketim Vergisi (ÖTV)	21,9	5,0
Diğer	7,8	0,3
ç-Uluslararası Ticaretten Alınan Vergiler	42,9	4,4
İthalde Alınan KDV	43,5	3,9
Diğer	38,6	0,5
d-Harçlar	42,1	1,6
e-Diğer	8,5	0,3
2-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13,3	0,3
3-Alınan Bağış, Yardım, Özel Gelirler	40,1	0,3
4-Faizler, Paylar ve Cezalar	12,6	0,6
5-Sermaye Gelirleri	103,1	4,7
Diğer Sermaye Satış Gelirleri (Özelleştirme)	104,1	4,6
6-Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	42,5	1,0
7-Düzenleyici ve Denetleyici Kur. Gelirleri	17,4	0,2

Şubat ayında beyaz eşya ve mobilya ürünlerinde yapılan vergi indirimleri bu eğilimi sınırlandırabilecektir. Bu çerçevede, alınan tedbirler paralelinde kamu harcamalarındaki artışın devam etmesinin beklendiği önümüzdeki dönemde iç talebin seyri vergi gelirleri ve bütçe dengesi üzerinde belirleyici olacaktır.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Ocak		% Değişim	2017 Bütçe Hedefi	Gerç./Hedef (%)
	2016	2017			
Harcamalar	42,5	47,3	11,3	645,1	7,3
Faiz Harcamaları	5,6	6,6	17,4	57,5	11,5
Faiz Dışı Harcamalar	36,9	40,8	10,4	587,6	6,9
Gelirler	46,7	58,8	25,8	598,3	9,8
Vergi Gelirleri	39,7	48,4	22,0	511,1	9,5
Diğer Gelirler	7,0	10,4	47,2	87,2	11,9
Bütçe Dengesi	4,2	11,4	172,3	-46,9	-
Faiz Dışı Denge	9,8	18,0	83,7	10,6	169,2

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

(*) %Δ ilgili kalemdaki yıllık artışı, % puan ise bütçe gelirlerindeki artışa katkısını göstermektedir
Source: Maliye Bakanlığı, Datastream

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman
eren.demir@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.
gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.